

[Ole Vig Jensen]

sådan situation, og hvor det var langt værre at gribe ind, men hvor vi måtte gøre det med nogle af de instrumenter, jeg her har talt om.

Når hr. Henning Rasmussen gentager, at han er sikker på, at der kommer indgreb, så er det vel, fordi regeringen på et tidspunkt sikkert bøjer sig for den socialdemokratiske argumentation om, at der er behov for at foretage indgreb, men indtil nu er der ingen af os, der mener, det er nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg synes egentlig, at den, der stærkest siger til regeringen, at der er behov for en finanspolitisk stramning af hensyn til den alvorlige udvikling i vores valutabalace og vores betalingsbalance, er nationalbankdirektøren. Men han må ikke sige det, for så blander han sig i politik.

Jeg synes, det er lidt for dårligt, at det radikale venstres ordfører bruger så megen tid på at fremstille sagen, som om vi for enhver pris ønsker en eller anden form for indgreb. Nej, det, vi som opposition gør regeringen opmærksom på, er, at det er rygende galt med betalingsbalancen, som mange andre også siger, og at det bør regeringen gøre noget ved. Og så opfordrer vi i dag regeringen til at tilkendegive, om man vil benytte indenrigsministerens argumentation for den såkaldte stigning i aktivitetsniveauet i kommunerne til næste år som begrundelse for at gribe ind over for de kommunale budgetter. Det vidste vi godt på forhånd at vi ikke kunne få at vide, for det skal alt sammen gemmes, også beskæringen af bloktilskuddene, fjernelsen af bloktilskuddene, også omlægning og det hele. Det skal alt sammen gemmes til god, lang tid efter den 19. november. Det er jo det, der er sandheden om det, og det er derfor, man ikke bryder sig om den diskussion, vi har rejst i dag, det ved vi godt. Jeg synes bare, folk skal vide så meget som muligt om de politiske realiteter.

Bente Juncker (CD):

Baggrunden for denne forespørgsel er, at kommunerne under ét for 1986 har budgetteret – og jeg vil gerne understrege: budgetteret – med drifts- og anlægsudgifter, der i faste priser ligger ca. 4 mia kr. over niveauet i regnskabet for 1984. Vi har imidlertid endnu

ikke noget klart overblik over, hvorledes disse forøgede udgifter er fordelt, og hvorledes de er begrundet.

Disse merudgifter har kommunerne stort set finansieret over den kommunale likviditet gennem forbrug af formuebeholdningerne. Dette betyder naturligvis, at det samlede private og offentlige forbrug gennem 1986 vil blive forøget med disse milliarder ud over det, regeringen har forudsat for 1986. Kommunernes budgetter vil derfor, såfremt de realiseres fuldt ud, indebære en mærkbar svækkelse af regeringens økonomiske politik.

Sagen indeholder to problemstillinger, en principiel og en konkret. Jeg skal først gøre et par bemærkninger om sagens principielle side.

Det har fra SV-regeringens tid ved indenrigsminister Knud Enggaard og siden hen under den socialdemokratiske mindretalsregering ved indenrigsminister Henning Rasmussen været nødvendigt af overordnede nationaløkonomiske hensyn at begrænse de kommunale aktiviteter ved, at der fra statens side blev fastsat nogle rammer for den samlede kommunale økonomi. Det er en politik, der er blevet videreført af den nuværende regering. Formen for disse begrænsninger har været statslige henstillinger til kommunerne under ét. Henstillingerne har således ikke været pligtmæssige eller juridisk bindende for den enkelte kommune og naturligvis heller ikke for kommunerne under ét.

Denne fremgangsmåde har hidtil været fundet hensigtsmæssig, og den har for kommunerne betydet, at kommuner, hvor aktivitetsudvidelser var meget påkrævede, har kunnet overskride rammerne, mens andre kommuner, hvor aktivitetsindskrænkninger var naturlige, tilsvarende har kunnet reducere udgifterne.

For første gang oplever vi nu, at kommunerne under ét har overskredet de økonomiske rammer, som regeringen af nationaløkonomiske grunde har måttet fastsætte for den kommunale virksomhed. Det giver naturligvis grundlag for i samtlige ansvarlige partier at overveje, om dette betyder, at tiden er løbet fra henstillingsformen, hvor den enkelte kommune frivilligt tilpasser sig den samlede økonomiske politik.

Det er næppe holdbart over for borgerne eller over for vore virksomheder – i forhold til hvilke regeringen jo betydelig mere hånd-